

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-323 / 972

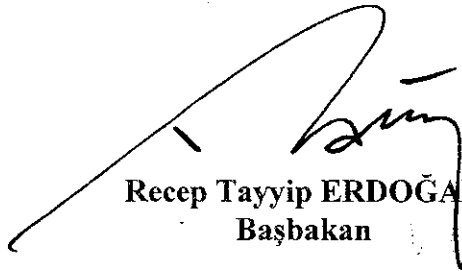
16/3 /2011

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 14/3/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon		Adalet		
Tarih:		16 Mart 2011	F. No: 1/1013	
Mad.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek. Y.	Gen.Sek.
				
BAŞKAN				

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 132 nci maddesinin;

a) Birinci fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis”; aynı fıkrada yer alan “bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.” ibaresi “verilecek ceza bir kat artırılır.” olarak değiştirilmiştir,

b) İkinci fıkrasında yer alan “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis” olarak değiştirilmiştir,

c) Üçüncü fıkrasına “rızası olmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “hukuka aykırı olarak” ibaresi eklenmiş; aynı fıkrada yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis” olarak değiştirilmiştir,

d) Dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 5237 sayılı Kanunun 133 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasında yer alan “iki aydan altı aya kadar hapis” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis” olarak değiştirilmiştir,

b) İkinci fıkrasında yer alan “altı aya kadar hapis” ibaresi “altı aydan iki yıla kadar hapis” olarak değiştirilmiştir,

c) Üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kişiler arasındaki alenî olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri hukuka aykırı olarak ifşa eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve dörtbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 3- 5237 sayılı Kanunun 134 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis”; aynı fıkrada yer alan “cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz.” ibaresi “verilecek ceza bir kat artırılır.” olarak değiştirilmiştir,

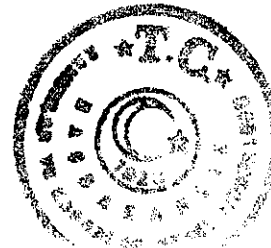
b) İkinci fıkrasına “görüntü veya sesleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “hukuka aykırı olarak” ibaresi eklenmiş; aynı fıkrada yer alan “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis” olarak değiştirilmiştir ve anılan fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 5237 sayılı Kanunun 139 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ortak hükümler

MADDE 139. - (1) Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Ancak, şikâyete bağlı bu suçların işlendiği izlenimini veren bir hâlin varlığını öğrenen Cumhuriyet savcısı mağduru çağırarak şikâyet hakkını kullanıp kullanmayacağını sorar.

(2) 132 nci, 133 üncü ve 134 üncü maddelerde düzenlenen suçlara konu bilgilerin, ifşa edildikten sonra, haber verme sınırları aşılmaksızın haber yapılması suç oluşturmaz. Ancak bunun için, söz konusu suçların işlenişine iştirak edilmemiş olması gerekir.”

MADDE 5- 5237 sayılı Kanunun 277 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yargı görevi yapmanı etkilemeye teşebbüs

MADDE 277.- (1) Görülmekte olan bir davada veya yapılmakta olan bir soruşturmada, gerçeğin ortaya çıkmasını engellemek veya bir haksızlık oluşturmak amacıyla, davanın taraflarından birinin, şüpheli veya sanığın, katılanın veya mağdurun lehine veya aleyhine sonuç doğuracak bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi ya da beyanda bulunması için, yargı görevi yapmanı, bilirkişiyi veya tanığı hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkradaki suçu oluşturan fiilin aynı zamanda başka bir suçu da oluşturması hâlinde, fikrî ıçtima hükümlerine göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 6- 5237 sayılı Kanunun 285 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 285.-** (1) Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlâl eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun oluşabilmesi için; soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğinin açıklanması suretiyle, masumiyet karinesinden yararlanma hakkının, haberleşmenin gizliliğinin veya özel hayatın gizliliğinin ihlâl edilmesi ya da soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğine ilişkin olarak yapılan açıklamanın maddî gerçeğin ortaya çıkmasını engellemeye elverişli olması gerekir.

(2) Soruşturma evresinde alınan ve soruşturmanın tarafı olan kişilere karşı gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğini ihlâl eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.

(3) Kanuna göre kapalı yapılması gereken veya kapalı yapılmasına karar verilen duruşmadaki açıklama veya görüntülerin gizliliğini alenen ihlâl eden kişi, birinci fıkraya hükmüne göre cezalandırılır. Ancak, bu suçun oluşması için, tanığın korunmasına ilişkin olarak alınan gizlilik kararına aykırılık açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.

(4) Soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak damgalanmalarını sağlayacak şekilde görüntülerinin yayınlanması hâlinde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(5) Soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin, haber verme sınırları aşılmaksızın haber konusu yapılması suç oluşturmaz.”

MADDE 7- 5237 sayılı Kanunun 288 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 288.-** (1) Görülmekte olan bir davada veya yapılmakta olan bir soruşturmada, hukuka aykırı bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi ya da gerçeğe aykırı beyanda bulunması için, yargı görevi yapmanı, bilirkişiyi veya tanığı etkilemek amacıyla alenen sözlü veya yazılı beyanda bulunan kişi, elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır.”

GENEL GEREKÇE

Anayasanın “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrasında, herkesin özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu; özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamayacağı; “Haberleşme hürriyeti” başlıklı 22 nci maddesinin birinci fıkrasında ise, herkesin haberleşme hürriyetine sahip olduğu ve haberleşmenin gizliliğinin esas olduğu anayasal teminat altına alınmıştır.

İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin “Özel hayatın ve aile hayatının korunması” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrasında da, herkesin özel hayatına, aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğu ifade edilmiştir.

Özel hayatın gizliliği, kişinin en az müdahale ile hayatını sürdürmesi hakkını içermekte olup, kişiye ait maddî ve manevî değerleri barındırmaktadır. Özel hayata saygı gösterilmesi, kişi için asgarî dış müdahalelerle kendi öz varlığını serbestçe sürdürebilmesi hakkını ifade etmektedir. Aile ve ev hayatı, fizikî ve moral bütünlük, onur ve saygınlık, kişinin yanlış tanıtılmasından kaçınılması, ilgisiz ve utandırıcı gerçeklerin açıklanmaması, özel fotoğrafların izinsiz yayımlanmaması, özel iletişimin kötüye kullanılmaması, sır olarak verilen veya alınan bilgilerin açıklanmaması, özel hayat kapsamı içerisinde değerlendirilmektedir.

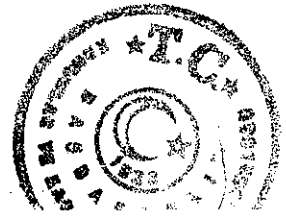
Özel hayatın gizliliğinin bilimsel ve teknik gelişmelere karşı korunması gerektiği gibi, bu gizliliğin, basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü ve haberleşme özgürlüğü ile de bağdaştırılması gerekmektedir. Günümüzde, anılan bu özgürlüklerin bağdaştırılması, haber alma hakkıyla daha da zor bir hâle gelmiştir. Kişinin hayatının bir kısmı kişisel ve aile hayatını, bir kısmı ise sosyal hayatını içermektedir. Kişinin özel hayatı, sosyal hayatının aksine, bir araştırma ve ifşa etme konusu yapılamaz. Basın özgürlüğü çerçevesinde, kişinin sosyal hayatıyla ilgili yapılan araştırma ve ifşa etme faaliyetleri meşru olarak kabul edilmektedir. Zira, sosyal hayatın ifşa edilmesinde kamu yararı bulunduğu değerlendirilmektedir. Ancak, özel hayata ilişkin olay ve bilgilerin ifşa edilmesinin meşru bir amaçla açıklanması her zaman mümkün olamamaktadır.

Özel hayatın korunması, bu değerlerin bir başkası tarafından bilinmesi ve müdahale edilmesini yasaklamakla mümkündür.

26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 132 nci, 133 üncü ve 134 üncü maddelerinde, özel hayatın gizliliğinin ve haberleşme hürriyetinin ceza hukukunda korunmasına yönelik hükümlere yer verilmiştir. Bununla birlikte, söz konusu Kanunun bugüne kadarki uygulamasında, belirtilen hakların korunması bakımından öngörülen cezaların yeterli olmadığı yönünde uygulama sonuçları tespit edilmiştir.

Ayrıca, söz konusu suçlarla daha etkin bir şekilde mücadele edilebilmesi bakımından, şikâyet hakkının kullanılıp kullanılmayacağı noktasında mağdurun beyanının alınmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer yandan, temel hak ve hürriyetlerden kabul edilen ifade özgürlüğü, çoğulcu demokrasilerde vazgeçilmez ve devredilemez bir hak olarak kabul edilmektedir. Çağdaş demokrasilerin “olmazsa olmaz şartı” olan ifade hürriyeti, birçok hak ve hürriyetin temeli, kişisel ve toplumsal gelişmenin kaynağı olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle, ifade hürriyeti, birçok uluslararası belgeye konu olmuş, Anayasamızda da ayrıntılı düzenlemelere tâbi tutulmuştur. Bu bağlamda, Anayasanın “Düşünce ve kanaat hürriyeti” başlıklı 25 inci, “Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti” başlıklı 26 ncı ve “Basın hürriyeti” başlıklı 28 inci maddelerinde, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 19 uncu maddesinde ve İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin “İfade özgürlüğü” başlıklı 10 uncu maddesinde, konuya ilişkin koruyucu hükümlere yer verilmiştir.

Ancak, Anayasanın 14 üncü, 26 ncı ve 28 inci maddeleri ile İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin 10 uncu maddesinde, ifade özgürlüğünün belli koşullarda sınırlandırılabilirliği öngörülmüştür. Buna göre, ifade özgürlüğüne yapılan müdahalelerin, mutlaka kanunla düzenlenmesi, meşru bir amacının bulunması ve demokratik toplum gereklerine ve ölçülülük ilkesine uygun olması gerekmektedir. İfade özgürlüğüne getirilen sınırlamaların, dar ve ikna edici şekilde yorumlanması gerekmektedir.

Öte yandan, kamu yararı görülen ve toplumu yakından ilgilendiren bilgi, belge ve görüşlerin açıklanması basın mensuplarının görevidir. Basın "kamunun gözü ve kulağı"dır. İfade hürriyeti, sadece kabul gören, zararsız veya kayıtsızlık içeren bilgiler ya da fikirler için değil, aynı zamanda kırıncı, şok edici veya rahatsız edici olanlar için de geçerli olmalıdır. Bu husus, demokratik toplumun vazgeçilmez özelliği olan çoğulculuğun, açık fikirliliğin ve hoşgörünün gereği olarak kabul edilmektedir.

İfade özgürlüğü, kamusal düzeyde her tür kültürel, siyasî ve toplumsal bilgi ve fikir alışverişinde bulunma fırsatını sağlamaktadır. Ayrıca, ifade özgürlüğü, resmî görevliler ile yargı görevini yapanlara yönelik olarak getirilen eleştirileri de içermekte olup, eleştirilerin, kamu görevi ifa edenlere yönelik olması hâlinde daha geniş bir koruma alanına sahip olduğu kabul edilmektedir. Ancak, ifade özgürlüğü, başkalarını küçük düşürücü, incitici, hakaret edici ve saldırgan ifadeler kullanılmasını ve şiddeti teşvik etmeyi içermemektedir.

Bilindiği üzere, Anayasanın "Suç ve cezalara ilişkin esaslar" başlıklı 38 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz." hükmü yer almaktadır.

Ceza muhakemesi hukukuna hâkim olan ilkelerden biri de halka açıklık ilkesidir. Ancak, bu ilke, kovuşturma evresine ilişkin olup, soruşturma evresinde gizlilik ilkesi hâkimdir. Soruşturma evresinin genel olarak ve esas itibarıyla kamuya karşı gizli biçimde cereyan etmesi gerekmektedir. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesinde soruşturma evresindeki usûl işlemlerinin gizli olduğu hükme bağlanmıştır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 285 inci maddesinde ise, soruşturmanın gizliliğini ihlâl, suç olarak düzenlenmiştir. Bunun nedenleri; ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerini olanaklı kılmak, soruşturma ve kovuşturma görevlilerinin her türlü baskı ve etkiden korunmalarını sağlamak ve asıl olarak da suçsuzluk karinesinin ihlâlini önlemektir. Ancak, soruşturmanın gizliliğini ihlâl kavramının kapsamı açık ve net olarak ifade edilemediğinden, uygulamada problemlerle karşılaşmakta, gereksiz soruşturma ve kovuşturmalara sebebiyet verilmektedir. Bu nedenle, maddede düzenlenen suçun unsurlarının ve yaptırımının yeniden belirlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Öte yandan, yapılmakta olan bir soruşturmada veya görülmekte olan bir davada, gerçeğin ortaya çıkmasını engellemek veya bir haksızlık oluşturmak amacıyla, davanın taraflarından birinin, şüpheli veya sanığın, katılanın veya mağdurun lehine veya aleyhine sonuç doğuracak bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi ya da beyanda bulunması için, yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüste bulunma fiilinin cezalandırılması gerekmektedir.

Diğer yandan, hukuka aykırı bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi ya da gerçeğe aykırı beyanda bulunması için, yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı etkilemek amacıyla alenen sözlü veya yazılı beyanda bulunma fiilinin de cezalandırılması gerekmektedir.

Yapılması öngörülen değişikliklerde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ifade özgürlüğü bağlamında yerleşmiş içtihatları da göz önünde tutulmuştur.

Türk Ceza Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar geçen sürede, yukarıda belirtilen hususlarla ilgili olarak ortaya çıkan uygulama sonuçlarındaki eksiklikleri gidermek amacıyla bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 132 nci maddesinde yer alan hapis cezaları, caydırıcılıklarının sağlanması ve etkin olması bakımından artırılmaktadır. Ayrıca, maddenin üçüncü fıkrasına, “rızası olmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “hukuka aykırı olarak” ibaresi eklenmektedir.

Bilindiği üzere, haberleşmenin gizliliği mutlak değildir. Haberleşme içerikleri, belirli hallerde, haberleşen kişilerin bilgisi veya rızası olmasa da hukuka uygun olarak öğrenilebilmektedir.

Anayasanın 22 nci maddesine göre; “millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı” ile veya “yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri” ile haberleşme içerikleri öğrenilebilir; yani bu hâllerde artık haberleşmenin gizliliğinden söz edilemez. İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmesinin 8 inci maddesinde de benzer düzenlemeye yer verilmiştir.

Bu itibarla, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesi uyarınca, bir suç nedeniyle yapılan soruşturma veya kovuşturmada, delil elde etmek amacıyla, hâkim kararı ile veya bilahare hâkimin onayına sunulmak üzere Cumhuriyet savcısının kararı ile şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilmekte, dinlenebilmekte, kayda alınabilmekte ve sinyal bilgileri değerlendirilebilmektedir. Diğer yandan, Ceza Muhakemesi Kanununun 116 ncı ve 129 uncu maddeleri uyarınca, bir suç şüphesine istinaden başlatılan soruşturma veya kovuşturma sürecinde delil elde etmek amacıyla mektuplara el konulabilmekte ve bunların içeriğine muttali olunabilmektedir.

Öte yandan, 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ek 7 nci, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 5 inci ve 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanununun 6 ncı maddeleri uyarınca, önleyici kolluk ve istihbarat faaliyeti çerçevesinde de, hâkim kararı ile veya bilahare hâkimin onayına sunulmak üzere, belirli kolluk veya istihbarat makamlarının emri ile kişilerin telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilmekte, dinlenebilmekte, sinyal bilgileri değerlendirilebilmekte ve kayda alınabilmektedir.

Önleyici kolluk ve istihbarat faaliyeti çerçevesinde, bir suç nedeniyle şüpheli veya sanık sıfatını taşımasına gerek olmaksızın kişiler arasındaki telekomünikasyon yoluyla haberleşmenin gizliliği kaldırılabilir. Önleyici kolluk ve istihbarat faaliyeti çerçevesinde kişilerin, telefon konuşmalarının dinlenmesi ve kayda alınması işlemleri, belirli ağır “suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla” yani bu suçlarla mücadele gerekçesiyle yapılmaktadır.

Kişinin haberleşme içeriklerinin bilgisi ve rızası olmadan da hukuka uygun olarak dinlenebildiği, okunabildiği ve kayda alınabildiği bu durumlarda, dinleme okuma ve kayda alma fiillerine münhasır olarak herhangi bir suçun olduğundan söz edilemez. Ancak, bu içeriklerden bir kısmı, soruşturma dosyasına konularak soruşturmanın süjelerinin bilgisine ve bilahare iddianame kabul edildikten sonra da kamunun bilgisine açık hâle gelmektedir. Bu gibi durumlarda 132 nci maddenin ikinci fıkrasında tanımlanan suç oluşmayacaktır. Maddenin ikinci fıkrasının mevcut metninde de, haberleşme içeriklerinin hukuka aykırı olarak ifşa edilmesi suç olarak kabul edilmiştir.

Belirtilen hususlara açıklık getirmek ve uygulamada tereddütlere yol açmamak amacıyla, maddenin üçüncü fıkrasına da, “hukuka aykırı olarak” ibaresi eklenmektedir. Bu değişiklik karşısında, söz konusu suçun oluşabilmesi için, ifşa fiilinin hukuka aykırı olduğunun fail tarafından bilinmesi gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, bu suç ancak doğrudan kastla işlenebilecektir.

Maddede tanımlanan suçların temel ve nitelikli şekillerine ilişkin cezalar artırıldığı için, maddenin dördüncü fıkrasında yer alan, haberleşme içeriklerinin basın ve yayın yoluyla yayımlanması hâlinde cezanın artırılmasına ilişkin hüküm, kaldırılmaktadır.

MADDE 2- Madde ile Türk Ceza Kanununun 133 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan hapis cezaları, caydırıcılıklarının sağlanması ve etkin olması bakımından artırılmakta; maddenin üçüncü fıkrası ise, yeniden düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasının mevcut ifade biçimine göre; birinci ve ikinci fıkralarda tanımlanan suçlardan birinin işlenmesi suretiyle yani kişiler arasındaki alenî olmayan konuşmaların hukuka aykırı olarak kaydedilmesi suretiyle elde edilen veriler, bu suçun konusunu oluşturmaktadır.

Türk Ceza Kanununun 133 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki suç tanımında, suçun konusu bakımından tereddüt bulunmaktadır. Şöyle ki, bu suçun konusunu, ancak birinci ve ikinci fıkralarda tanımlanan suçlardan birinin işlenmesi suretiyle yani kişiler arasındaki alenî olmayan konuşmaların hukuka aykırı olarak kaydedilmesi suretiyle elde edilen veriler oluşturabilmektedir. Buna karşılık, kişiler arasındaki alenî olmayan konuşmaların hukuka uygun olarak kaydedilmesi suretiyle elde edilen gizli verilerin ifşası, bu suçun konusunu oluşturmamaktadır. Bu itibarla, bir suç nedeniyle yapılan soruşturma veya kovuşturmada, delil elde etmek amacıyla, Ceza Muhakemesi Kanununun 140 ıncı maddesindeki esas ve usuller çerçevesinde şüpheli veya sanığın kamuya açık yerlerdeki ve işyerindeki faaliyetleri teknik araçlarla izlenerek, konuşmaları kaydedilebilmektedir. Hukuka uygun olarak kaydedilen bu konuşma içeriklerinin, mahiyeti itibarıyla gizli tutulması gerekmektedir. Üçüncü fıkrada tanımlanan suç, bu gizli konuşma içeriklerinin ifşasını kapsamamaktadır. Buna karşılık, söz konusu fiiller, Türk Ceza Kanununun 285 inci maddesinde tanımlanan soruşturmanın gizliliğini ihlâl suçunu oluşturabilecektir.

Diğer yandan, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ek 7 nci, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 5 inci ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanununun 6 ncı maddelerine göre, önleyici kolluk ve istihbarat faaliyetleri çerçevesinde de, teknik araçlarla izleme yapılabilen ve herhangi bir suçtan şüpheli veya sanık olmayan, yani hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmayan kişilerin arasındaki alenî olmayan konuşmalar da dinlenebilmekte ve kayda alınabilmektedir.

Teknik araçlarla izleme faaliyeti gibi bu faaliyet çerçevesinde dinlenen ve kayda alınan konuşma içeriklerinin de mahiyeti itibarıyla gizli tutulması gerekmektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında yapılması öngörülen değişikliğe göre, hukuka uygun olarak kayda alınan bu konuşma içeriklerinin ifşası fiili de suç oluşturacaktır. Dikkat edilmelidir ki, bu ifşa fiilinin alenî olması suçun oluşması bakımından şart değildir. Ancak, ifşanın alenî olması, suçun temel şekline istinaden verilecek olan cezanın Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrası hükümlerine göre belirlenmesi bakımından göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Ayrıca, üçüncü fıkranın mevcut metninde yer alan hapis cezası ve bu ifşa fiilleri karşılığında maddî bir menfaat temini ihtimaline binaen, hapis cezasıyla birlikte verilmesi öngörülen adli para cezası, artırılmaktadır.

MADDE 3- Madde ile Türk Ceza Kanununun 134 üncü maddesinde yer alan hapis cezaları, caydırıcılıklarının sağlanması ve etkin olması bakımından artırılmaktadır. Ayrıca, maddenin ikinci fıkrasında yer alan, özel hayatın gizliliği kapsamında koruma altına alınan görüntü veya seslerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması hâlinde cezanın artırılmasına ilişkin hüküm kaldırılmaktadır. Bunların yanında, maddenin ikinci fıkrasına, "görüntü veya sesleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "hukuka aykırı olarak" ibaresi eklenmektedir.

Bilindiği üzere, haberleşmenin gizliliği mutlak değildir. Haberleşme içerikleri, belirli hallerde, haberleşen kişilerin bilgisi veya rızası olmasa da hukuka uygun olarak öğrenilebilmektedir.

Anayasanın 22 nci maddesine göre; “millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı” ile veya “yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri” ile haberleşme içerikleri öğrenilebilir; yani bu hâllerde artık haberleşmenin gizliliğinden söz edilemez. İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmesinin 8 inci maddesinde de benzer düzenlemeye yer verilmiştir.

Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesi uyarınca, bir suç nedeniyle yapılan soruşturma veya kovuşturmada koruma tedbiri olarak şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla haberleşmesi kayda alınabilmekte ve dinlenebilmekte; 140 ıncı maddesi uyarınca da “teknik araçlarla izleme” yöntemiyle şüpheli veya sanığın katıldığı alenî olmayan konuşmalar dinlenebilmekte ve kayda alınabilmektedir. Bu koruma tedbirlerinin uygulanması sırasında kişilerin özel hayatına ilişkin konuşmalar ve hatta görüntüler de dinlenebilmekte ve kayda alınabilmektedir.

Kişinin özel hayatına ilişkin görüntü veya seslerin, bilgisi dışında hukuka uygun olarak izlenebildiği, dinlenebildiği ve kayda alınabildiği bu durumlarda, dinleme ve kayda alma fiiline münhasır olarak herhangi bir suçun olduğundan söz edilemeyecektir.

Ancak, bu içeriklerden bir kısmı, soruşturma dosyasına konularak soruşturmanın süjelerinin bilgisine ve bilahare iddianame kabul edildikten sonra da kamunun bilgisine açık hale gelmektedir. Bu gibi durumlarda ikinci fıkrada tanımlanan suçun oluşmayacağı muhakkaktır.

Belirtilen hususlara açıklık getirmek amacıyla, fıkra metnine “hukuka aykırı olarak” ibaresi eklenmiştir. Bu değişiklik karşısında, söz konusu suçun oluşabilmesi için, ifşa fiilinin hukuka aykırı olduğunun fail tarafından bilinmesi gerekmektedir; yani bu suç ancak doğrudan kastla işlenebilecektir.

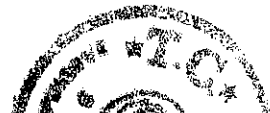
MADDE 4- Madde ile Türk Ceza Kanununun 139 uncu maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Türk Ceza Kanununun 139 uncu maddesinde, aynı Kanunun 132 nci, 133 üncü ve 134 üncü maddelerinde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulmasının şikâyete tâbi olduğu hükme bağlanmıştır. Ancak, Kanunun bugüne kadarki uygulaması sonucunda cezaların yeterli olmadığı gibi, bu suçların takibinin şikâyete bağlı olmasının da söz konusu suçlarla mücadele bakımından yeterli olmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle, Türk Ceza Kanununun 139 uncu maddesine hüküm eklenmek suretiyle, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı bu suçların işlendiği izlenimini veren bir hâlin varlığını öğrenen Cumhuriyet savcısının mağduru çağırarak şikâyet hakkını kullanıp kullanmayacağını sorması ve buna göre soruşturma işlemine devam etmesine ilişkin bir düzenleme yapılmaktadır. Bu düzenlemeyle, çeşitli nedenlerle mağdurların şikâyet hakkını kullanamamalarından dolayı bu suçların takipsiz kalmasının önlenmesi ve böylece bu suçlarla daha etkin mücadele edilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer yandan, maddeye eklenen ikinci fıkra hükmüne göre, kişiler arasındaki haberleşme veya alenî olmayan konuşma içerikleri ya da özel hayata ilişkin olan görüntüler ifşa edildikten sonra, bunların haber verme sınırları aşılmaksızın haber konusu yapılması, suç teşkil etmeyecektir. Ancak, failin suçun işlenmesine iştirak etmemiş olması gerekmektedir.

MADDE 5- Madde ile Türk Ceza Kanununun 277 nci maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Mahkemeler nezdinde görülmekte olan bütün davaların ve tabiatıyla ceza muhakemesinin amacı, gerçeğin araştırılması ve bu suretle adil bir yargıya varılmasıdır. Davaların ve ceza soruşturmasının doğruluk, dürüstlük ve gerçeğe ulaşma ilkelerine uygun olarak işlenmesinde ve bu suretle adaletin gerçekleşmesinde bütün tarafların, şüphelinin ve nihayetinde toplumu oluşturan her bireyin yararı bulunmaktadır. Bu nedenle, adil yargılanma hakkını ihlâl eden, yargılamanın veya soruşturmanın doğruluk, dürüstlük ve gerçeğe ulaşma

ilkelerine uygun olarak işleme yönündeki toplumsal beklentiyi zedeleyen tutum ve davranışlardan kaçınılması gerekmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında tanımlanan suçun konusunu, herhangi bir uyuşmazlık oluşturmaktadır. Bu uyuşmazlık, özel hukuk hükümlerine göre açılmış olan bir davaya ya da idare veya vergi mahkemesinde açılmış olan bir davaya konu olabileceği gibi ceza soruşturması veya kovuşturmasına konu olan bir suç olgusuna ilişkin uyuşmazlık da olabilecektir. Dikkat edilmelidir ki, uyuşmazlığın, herhangi bir davaya ya da soruşturma veya kovuşturmaya konu edilmiş olması gerekmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında düzenlenen suç, yargı görevi yapanlar ile bilirkişi veya tanıkla doğrudan bir ilişki kurulmasını gerekli kılmakta ve bu ilişkiyle beraber belirli bir yönde karar vermesi veya işlem tesis etmesi hususunda yargı görevi yapandan, gerçeğe aykırı mütalâa veya beyanda bulunması hususunda bilirkişiden veya tanıktan talepte bulunulmaktadır. Yargı görevi yapana, bilirkişiye veya tanığa ulaştırılan mesajın alenî olması gerekmektedir; bu mesaj genellikle gizli bir surette iletilmektedir.

Söz konusu suçun, kamu hukuku veya özel hukuk ayırımı yapılmaksızın, her türlü uyuşmazlıkla ilgili olarak görülmekte olan davada veya yapılmakta olan soruşturmada, davanın taraflarından birinin, şüpheli veya sanığın, katılanın veya mağdurun lehine veya aleyhine sonuç doğuracak bir karar vermesi veya işlem tesis etmesi ya da gerçeğe aykırı mütalâa veya beyanda bulunması için, yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs edilmesiyle işlendiği kabul edilmektedir.

Bu nedenle, söz konusu suç, serbest hareketli bir suçtur. Suç tanımında, "hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs" unsuruna yer verildiğinden, suçun oluşabilmesi için, yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı etkileme girişiminin hukuka aykırı olması gerekmektedir. Bu itibarla, davanın tarafı olan ya da soruşturma veya kovuşturmanın süjesi olan kişilerin bu bağlamda taşıdıkları sıfatın gereği olarak hukuken kendilerine tanınan yetkiyi kullanmaları hâlinde, bir hukuka uygunluk sebebi olarak iddia ve savunma hakkının kullanılması söz konusu olduğu için, suç oluşmayacaktır.

Yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı hukuka aykırı olarak etkileme teşebbüsünde bulunmasıyla bu suç tamamlanmış olmaktadır. Söz konusu suçun oluşabilmesi için, yargı görevi yapanın, bilirkişinin veya tanığın hukuka aykırı olarak kendisine iletilen talebe icabet ederek herhangi bir karar vermesi veya işlem tesis etmesi ya da gerçeğe aykırı mütalâada veya beyanda bulunması gerekmektedir.

Etkilemeye teşebbüs edilen kişinin, davanın veya soruşturmanın süjesi olarak yargı görevi yapanlar ile bilirkişi veya tanık olması gerekmektedir. Yargı görevi yapan ibaresi, Türk Ceza Kanununun 6 ncı maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre, yüksek mahkemeler ve adlî, idarî ve askerî mahkemeler üye ve hâkimleri ile savcı ve avukatlar, yargı görevi yapan kişidir. Bilirkişi ve tanık kavramlarından ise, ceza muhakemesi ile hukuk muhakemesindeki anlam ve içeriklerin anlaşılması gerekmektedir. Tercüman da, bilirkişi kavramı içinde değerlendirilmektedir.

Bu suçun oluşabilmesi için, failin belirli bir amaç doğrultusunda hareket etmesi gerekmektedir. Failin, söz konusu suçu oluşturan fiili, gerçeğin ortaya çıkmasını engellemek veya bir haksızlık oluşturmak amacıyla, yani görülmekte olan bir davanın taraflarından birinin ya da yapılmakta olan bir soruşturma veya kovuşturmada şüpheli veya sanığın ya da davaya katılanın veya mağdurun leh veya aleyhine sonuç doğuracak bir karar verilmesini veya işlem tesis edilmesini ya da gerçeğe aykırı mütalâa veya beyanda bulunulmasını sağlamak amacıyla, işlemesi gerekmektedir.

Birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesi sırasında yargı görevini yapanlar ile bilirkişi veya tanıklar, örneğin tehdit edilmiş veya cebre maruz bırakılmış olabilmektedir. Bu ihtimale binaen maddenin ikinci fıkrasında, özel bir farklı neviden fikrî içtima hükmüne verilmektedir. Buna göre, birinci fıkrada tanımlanan suçu oluşturan fiilin aynı zamanda başka bir suç oluşturmaya hâlinde, fail sadece daha ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılacak; ancak bu suçtan dolayı verilen ceza, yarı oranında artırılacaktır.

MADDE 6- Madde ile Türk Ceza Kanununun 285 inci maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Maddede;

a) Sadece soruşturmanın tarafları dışındaki kişilere karşı gizli tutulan soruşturma işlemleri ile ilgili gizliliğin ihlâli,

b) Soruşturmanın belirli sùjelerine karşı gizli tutulan soruşturma işlemleri ile ilgili olarak gizliliğin ihlâli,

c) Kovuşturma evresinde kapalı oturumlarda yapılan açıklamalarla görüntülerin gizliliğinin ihlâli,

d) Şüpheli veya sanığın suçlu olarak damgalanmasını sağlayacak şekilde görüntülerinin yayımlanması,

suçu olmak üzere, dört ayrı suç tanımına yer verilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, sadece soruşturmanın tarafları dışındaki kişilere karşı gizli tutulan soruşturma işlemleri ile ilgili gizliliğin ihlâli suç olarak tanımlanmaktadır. Buna karşılık ikinci fıkrada ise, soruşturmanın belirli sùjelerine karşı gizli tutulan işlemlerle ilgili olarak gizliliğin ihlâli ayrı bir suç olarak düzenlenmektedir.

Soruşturma işlemlerinin gizliliğinin ihlâli suçu ile iki hukukî değerin koruma altına alınması amaçlanmaktadır. Bunlardan birincisi, soruşturma işlemlerinin maddî gerçeğin tespitine imkân verecek şekilde icrasını sağlamaktır. Maddî gerçeğe ulaşmak suretiyle de kişilerin, Devletten suçluların cezalandırılmasını talep etme hakkının gerçekleştirilmesi veya suçsuz olduklarının tespiti sağlanmaktadır. Keza, soruşturma işlemlerinin gizliliğinin ihlâlinin suç olarak tanımlanmasıyla, masumiyet karinesi ve kişilerin özel hayatına ilişkin bilgilerin gizliliği, koruma altına alınmaktadır. Soruşturma evresindeki işlemlerin gizliliği, ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zorunluluk olduğu gibi, suçsuzluk karinesinin sağlam tutulabilmesi yönünden vazgeçilemez niteliktedir.

Soruşturma evresindeki işlemlerin içeriği kural olarak gizlidir. Ancak, bu gizlilik mutlak değildir.

Soruşturma evresindeki işlemlerin gizliliği, soruşturmanın tarafları bakımından ve sair kişiler bakımından ikiye ayrılarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Her şeyden önce bu gizlilik, savunma hakkını kısıtlar bir şekilde uygulanamayacaktır. Soruşturma evresindeki işlemler ve içerikleri, soruşturmanın taraflarından şüpheliye veya müdafine karşı, savunma hakkının kullanılmasını engelleyecek şekilde gizli tutulamayacaktır.

Kanunlarda soruşturma evresindeki belirli işlemlerin soruşturmanın belirli sùjelerine karşı da gizli tutulması gerektiği hususunda hüküm bulunan hâllerde, bu işlemler, soruşturmanın sùjeleri bakımından da gizli tutulmaktadır. Örneğin, telekomünikasyon yoluyla iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması hususunda verilmiş olan kararlar ile gizli soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin kararlar ve bu soruşturmacının kimliğine ilişkin bilgiler, şüpheliye ve müdafine karşı gizli tutulmaktadır. Keza, belli bir konutta veya işyerinde arama yapılması hususunda hâkim tarafından verilmiş karar veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilmiş emir henüz icra edilmeden önce, ilgili kişilerin bu karar veya emir içeriğinden haberdar edilmesi, maddî gerçeğin ortaya çıkarılmasını engeller bir mahiyet taşıdığından, gizliliğin ihlâli olarak değerlendirilmelidir.

Soruşturma işlemlerinin gizliliği, esas itibarıyla soruşturmanın sùjesi olmayan kişiler bakımından söz konusudur. Soruşturma evresindeki belirli işlem içerikleri, soruşturmanın sùjeleri bakımından gizli olmamakla birlikte, diğer kişiler bakımından gizlilik özelliğini muhafaza etmektedir. Örneğin, soruşturma evresinde delillerin tespitine ilişkin işlemlerin içerikleri, savunma hakkının kullanılabilmesi için, şüpheliye ve müdafine karşı gizli tutulamaz; ancak, bunların masumiyet karinesini ya da özel hayatın veya haberleşmenin gizliliğini ihlâl eder biçimde kamuya açıklanması, gizliliğin ihlâli olarak değerlendirilmektedir.

Bilgilenme ve haber verme hakkı çerçevesinde, soruşturma evresindeki belirli işlemlerle ilgili olarak kamuya açıklama yapılmaktadır. Yapılan düzenlemeyle, soruşturma konusuyla ilgili haber ve yayın yapılmasının hangi hâllerde suç oluşturabileceği hususuna açıklık getirilmektedir.

Yapılması öngörülen düzenlemeye göre; kişilerin masumiyet karinesinden yararlanma hakkını ihlâl etmemek, maddî gerçeğin ortaya çıkarılmasını engellemek ve özel hayatın veya haberleşmenin gizliliğini ihlâl etmemek kaydıyla, soruşturma evresindeki işlem içeriklerinin haber konusu yapılması, haber verme hakkı çerçevesinde değerlendirilmelidir. Ancak, belirtilmelidir ki, bilgilenme hakkı ve haber verme hakkı, ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük ve gerçeğe ulaşma ilkelerine uygun olarak icrasından, masumiyet karinesinden yararlanma hakkından, özel hayatın veya haberleşme içeriklerinin gizliliğinden daha üstün değerler değildir. Bu itibarla, ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük ve gerçeğe ulaşma ilkelerine uygun olarak icrasının tehlikeye düşürüldüğü, masumiyet karinesinden yararlanma hakkının ya da özel hayatın veya haberleşmenin gizliliğinin ihlâl edildiği bir durumda, haber verme hakkının kullanıldığından bahisle fiilin hukuka uygun olduğu ileri sürülemeyecektir.

Bu bakımdan, soruşturma sürecinde kişilerin şüpheli veya tanık sıfatıyla alınan ifadelerinin içerikleri hakkında, rızaları olsa bile, iddianame düzenlenip kamu davası açılıncaya kadar kamuya açıklama yapılamayacaktır.

Keza, hukuka uygun olarak elde edilmiş delil olup olmadığına bakılmaksızın, soruşturma dosyasında bulunan, kişilerin özel hayatına ilişkin bilgilerin yer aldığı ya da alenî olmayan konuşmalarının kaydedildiği soruşturma işlemi içerikleri, bu kişiler hakkında kamu davası açılmadığı takdirde açıklanamayacaktır.

Buna karşılık, kişi hakkında yakalama kararı veya zorla getirme emri verilmiş olduğunun, bu karar veya emrin icra edilmekte olduğunun veya icra edildiğinin, kişinin şüpheli sıfatıyla gözaltına alınmış olduğunun, kişinin konutunda veya işyerinde arama yapılmakta olduğunun veya yapıldığının haber konusu yapılması, gizliliğin ihlâli olarak değerlendirilemeyecektir.

Sadece soruşturmanın süjeleri dışındaki kişilere karşı gizliliğin söz konusu olduğu işlemler bakımından, gizliliğin ihlâli suçunun oluşabilmesi için, bu bilgilerin aleniyete kavuşturulması yani gizliliğin alenen ihlâl edilmesi gerekmektedir. Bu itibarla, müdafilik ilişkisi tesis edilmeden, yardımından yararlanmak için soruşturma dosyasının soruşturmanın süjesi olmayan bir hukukçuya veya sair uzman kişiye incelettirilmesi hâlinde, suç oluşmayacaktır. Çünkü, bu durumda gizliliğin alenen ihlâli söz konusu değildir. Gizliliğin alenen ihlâlinden söz edebilmek için, gizli tutulması gereken soruşturma işlemleri içeriklerinin belirsiz sayıda kişi tarafından öğrenilmesine imkân tanıyacak şekilde açıklanmış olması yeterli bulunmaktadır. Aleniyetin varlığı için bu ihlâlin mutlaka kitle iletişim araçlarıyla gerçekleştirilmesine gerek bulunmamaktadır.

Buna karşılık, aynı zamanda soruşturmanın süjelerine karşı gizliliğin söz konusu olduğu işlemler bakımından, gizli bilgilerin bu kişilere ulaştırılmasıyla suç oluşacaktır. Yani bu durumda gizliliğin alenen ihlâl edilmesi gerekmektedir.

Bu suçun işlenmesiyle, masumiyet karinesinden yararlanma hakkı ve özel hayatının veya haberleşme içeriklerinin gizliliği ihlâl edilen kişi, mağdurdur. Ancak, bu kişinin söz konusu soruşturma kapsamında şüpheli olan kişi olması şart değildir. Özellikle, özel hayatın veya haberleşme içeriklerinin gizliliğinin ihlâli bakımından bu kişi, şüpheli dışında soruşturma konusu suçun mağduru veya sair bir kişi de olabilecektir.

Ancak, soruşturmanın gizliliğinin ihlâli, aynı zamanda maddî gerçeğin ortaya çıkarılmasına engel olma tehlikesi oluşturduğu için, bu ihlâl ile bireylerin Devletten suçluların cezalandırılmasını talep etme hakkı da ihlâl edilmektedir. Bu itibarla, söz konusu suçun işlenmesiyle, toplumu oluşturan herkes de mağdur edilmektedir.

Maddeye yeni bir ikinci fıkra eklendiği için, kovuşturma evresinde kapalı oturumlarda yapılan açıklamalar ile görüntülerin gizliliğinin ihlali suçunun tanımlandığı ikinci fıkra, üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmektedir. Bu değişikliklerle, maddenin mevcut üçüncü fıkrasının yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Bu durum karşısında, söz konusu suçun basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâli, ceza miktarının belirlenmesinde artırım nedeni olmayacaktır.

Maddeye eklenen beşinci fıkra ile soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin haber verme sınırları aşılmaksızın haber konusu yapılması hâlinde suç oluşmayacağı açıkça vurgulanmaktadır.

Maddede yapılması öngörülen bu değişiklikler karşısında 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 19 uncu maddesinin uygulanma kabiliyeti kalmayacaktır.

MADDE 7- Madde ile Türk Ceza Kanununun 288 inci maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Maddede, görülmekte olan bir davada veya yapılmakta olan bir soruşturmada, hukuka aykırı bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi ya da gerçeğe aykırı mütalâada veya beyanda bulunması için, yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı etkilemek amacıyla alenen sözlü veya yazılı beyanda bulunmak, suç olarak tanımlanmaktadır.

Bu suçun oluşabilmesi için, yapılan açıklamanın yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı etkilemeye elverişli olması gerekir. Elverişlilik kavramından neyin anlaşılması gerektiği hususunda, Türk Ceza Kanununun "Suça teşebbüs" kenar başlıklı 35 inci maddesinde yer alan hükmün ve gerekçesinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

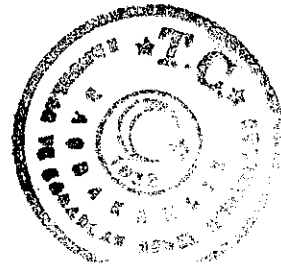
Yapılan açıklamanın, yargı görevi yapanın hukuka aykırı bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi; bilirkişinin veya tanığın gerçeğe aykırı mütalâada veya beyanda bulunması amacına yönelik olması gerekmektedir. Suçun oluşması bakımından, yapılan açıklamanın alenî olması gerekmekte olup, açıklamanın yazılı veya sözlü olması ya da basın ve yayın yoluyla yapılması önem taşımamaktadır.

Diğer yandan, Türk Ceza Kanununun "Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi" kenar başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında, suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükümlenacağı belirtilmektedir. Bu ilke doğrultusunda söz konusu suçun yaptırımını da adli para cezasına çevrilmektedir.

Maddede yapılması öngörülen bu değişiklikler karşısında Basın Kanununun 19 uncu maddesinin uygulanma kabiliyeti kalmayacaktır.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

(KANUN TASARISI)

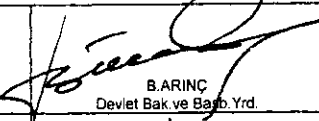

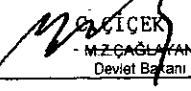
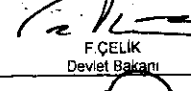
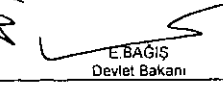
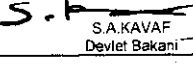

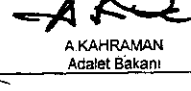
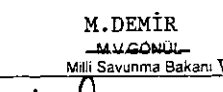
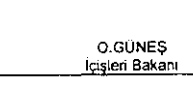
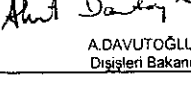
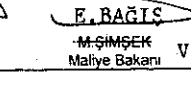

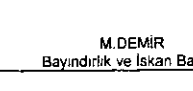
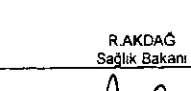
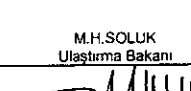
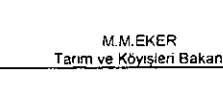
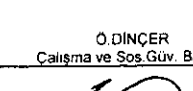
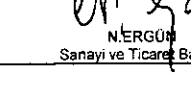
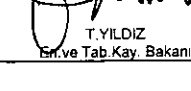
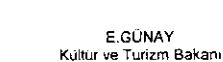

ÇOK ACELE

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Basb. Yrd.	 B. ARINC Devlet Bak. ve Basb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Basb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. OZAK Devlet Bakanı	 M. ÇİÇEK M. Z. ÇAĞLAYAN Devlet Bakanı V.	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 A. KAHRAMAN Adalet Bakanı
 M. DEMİR M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı V.	 O. GÜNEŞ İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 E. BAĞIŞ M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı V.
 M. DEMİR Milli Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 M. H. SOLUK Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	 N. ERGÜL Sanayi ve Ticaret Bakanı	 T. YILDIZ En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ERGÜL Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-323
361

15-MAR-2011 12:19 FROM KKGM

TO 2183595

P.02

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ADALET BAKANLIĞI
TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI

361

(KANUN TASARISI)

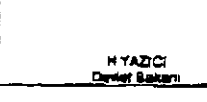

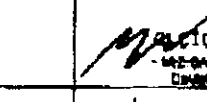

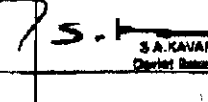
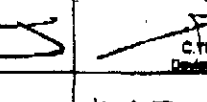

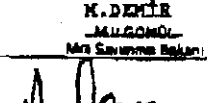
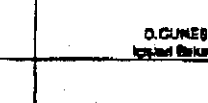
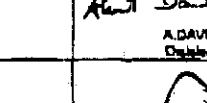

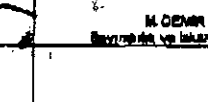
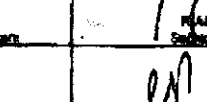

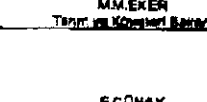
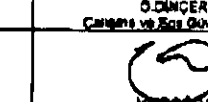
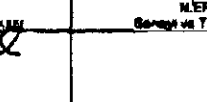
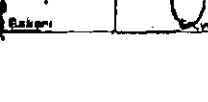

ÇOK ACELE

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EKİ

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 E. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 İ. LARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. ÇİÇEK Devlet Bakanı V.	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. TELİHAZ Devlet Bakanı	 A. KAHRAMAN Devlet Bakanı
 K. DEMİR Mara. Servisleri Bakanı V.	 Ö. GÜNEŞ İçişleri Bakanı	 A. DAVALIOĞLU Dışişleri Bakanı	 E. RAHİF M. Başbakan V.
 M. DEMİR M. Başbakan	 M. DEMİR Baz. ve İktisat Bakanı	 İ. AKDOĞAN Baz. ve İktisat Bakanı	 M. H. SÖLÜK Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tic. ve Konaklar Bakanı	 Ö. DİNÇER Çevre ve Böl. Plan. Bakanı	 M. ERGÜN Çevre ve Ticaret Bakanı	 T. YILDIZ M. Başbakan
 E. GÖNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ÖZÜCÜ Çevre ve Orman Bakanı		

Derya No.

101-323
361

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ADALET BAKANLIĞI
TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI

(KANUN TASARISI)

ÇOK ACELE

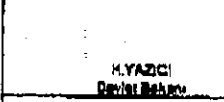

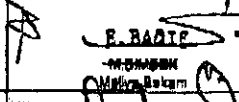

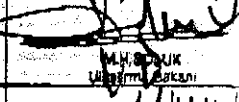
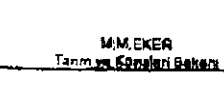
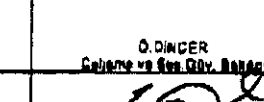
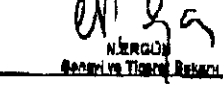
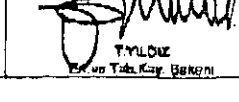
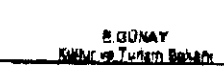

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

700

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 M. DİCİK Devlet Bakanı	 B. ARINC Devlet Bakanı ve Başbakan Yard.	 A. BABACAN Devlet Bakanı ve Başbakan Yard.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. TİCER Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 A. KAHRAMAN Adalet Bakanı
 M. DEMİR MHN Bakanlığı	 O. GÖNÜŞ İçişleri Bakanı	 A. SAVUTÖLÜ Dışişleri Bakanı	 E. BAĞIŞ MHN Bakanı
 M. DEMİR MHN Bakanlığı	 M. DEMİR Beylikdüzü ve İskele Bakanı	 R. KADAK Sağlık Bakanı	 M. H. ÇELİK Ulaştırma Bakanı
 M. MEKER Ticaret ve Sanayi Bakanı	 O. DİNGER Gıda ve Tarım Bakanlığı	 N. ERGÜN Gençlik ve Spor Bakanlığı	 T. YILMAZ Kültür ve Turizm Bakanlığı
 B. GÜNAY KMHG ve Turizm Bakanı	 V. ÖZGÜR Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-323
361

T.C.

BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

90 312 4195497

BAKANLIĞI
TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI

361

(KANUN TASARISI)

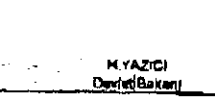

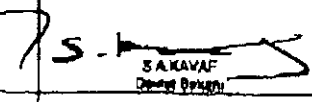

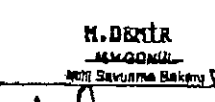
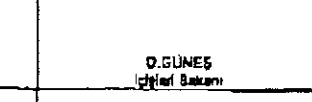

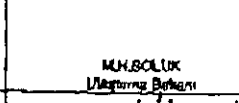
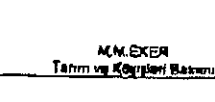
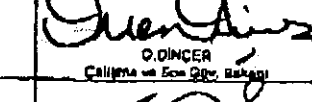

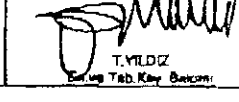

ÇOK ACELE

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. RARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 M. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. YILGİZ Devlet Bakanı V.	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 A. KAHRAMAN Adliye Bakanı
 H. DEMİR Millî Savunma Bakanı V.	 Ö. GÜNEŞ İçişleri Bakanı	 A. DAĞLIDÖĞRÜ Dışişleri Bakanı	 K. BAĞIŞ Nispetiye Başkanı V.
 M. ERGÖR Millî Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Beylikdüzü ve İktisat Bakanı	 H. AKDAG Sağlık Bakanı	 M. H. BOLUK Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Ö. DİNÇER Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 M. ERGÖR Sanayi ve Ticaret Bakanı	 T. YILDIZ Emlak, Tabii Kay. ve Şehircilik Bakanı
 E. GÖNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ERGÖR Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı		

Dosya No.

101-323

361

15-MAR-2011 11:14 FROM KKGK

TO 3980427

P.03

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ADALET BAKANLIĞI
TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI

361

(KANUN TASARISI)

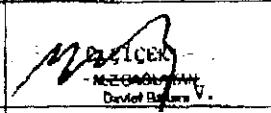
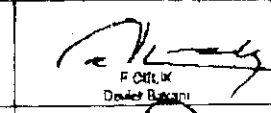

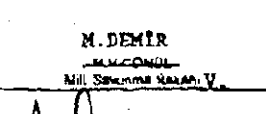
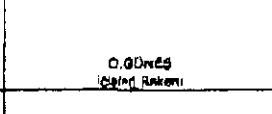
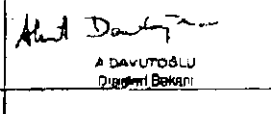

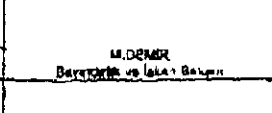
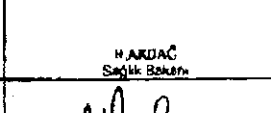
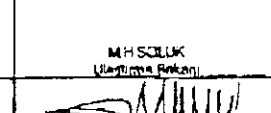
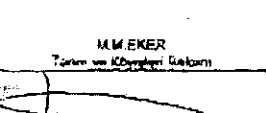
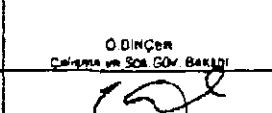
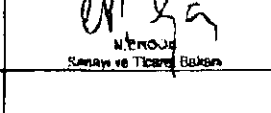
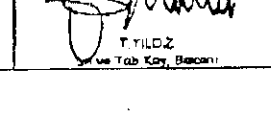

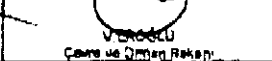
ÇOK ACELE

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇEKİCİ Devlet Bşk. ve Başb. Yrd.	 B. BAKI Devlet Bşk. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bşk. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 M. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. ÇİÇEK Devlet Bakanı V.	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 A. KAMRAN Devlet Bakanı
 M. DEMİR Mill. Savunma Bakanı V.	 O. GÖNEŞ Devlet Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Devlet Bakanı	 P. BAĞCI Devlet Bakanı V.
 M. DEMİR Devlet Bakanı	 M. DEMİR Bereketlik ve İşleri Bakanı	 H. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 M. H. SÖLÜK Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Ticaret ve Sanayi Bakanı	 O. DİNÇER Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 M. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 T. YILDIZ Yatırım ve Turizm Bakanı
 E. ÇUBUK Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ÖZGÜL Çevre ve Şehircilik Bakanı		

Dosya No.

101-323

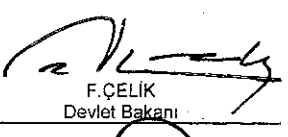
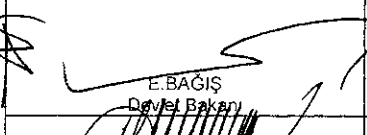
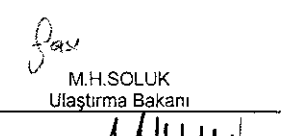
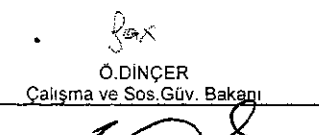
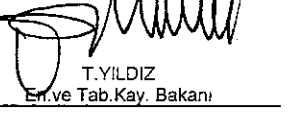

361

T/ 215

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Devlet Bakanı V.	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 A. KAHRAMAN Adalet Bakanı
 M. DEMİR M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı V.	 Ö. GÜNEŞ İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 E. RAĞİS M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı V.
 N. DEMİR Millî Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 M. H. SOLUK Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 N. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 T. YILDIZ En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

No.

323
61